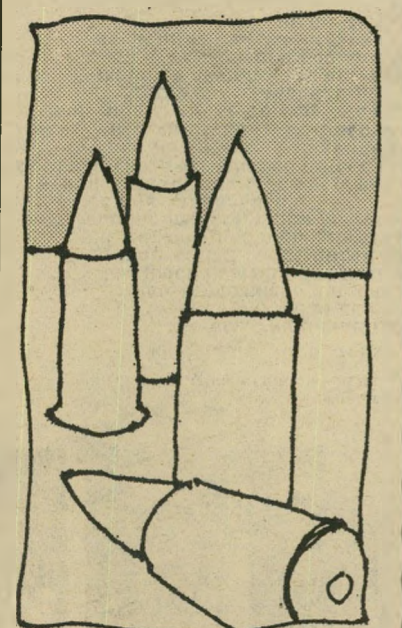

חשבון עובר ושב

מאת פרנק עובדיה

צח כבודלה

"להגביר את הייצור!" קורא מר צח כבודלה כשהוא חולף בין שתי השורות של מכונות הציפוי הגדולות שבמפעלו. "לעבוד יותר מהר!" הוא צועק ומוחא בחוקה בכפיו לעבר הפועלים הרוכנים על המכונות. כבר מזמן לא היתה לו עדנה שכזאת. אמנם היו סיפורים על מסירות לארגונייה, אבל מר צח כבודלה ידע היטב את האמת. עובדה: הוא מכר רק בשני מיליון, אז מה כל הסיפור? במיפעלו של צח כבודלה מצפים ב"פליז את התרמילים של כדורי הרובה ואת התרמילים של פגזי הטנקים וה"

תותחים. כשהוא מסיים את הסיבוב שלו באולם הייצור, חוזר מר צח כבודלה במהירות אל משרדו האטום לרעש, ופותח את הטרגונוסטור. כתבנו הנלווה למחנות בלבנון מדווח על הקרבות. קול שכתבה מוקלטת על הקרבות בצידון. יש משהו הארטיסטי, יריות הטנקים וטריטוריה המקלעים והרובים נשמע באוזניו של מר צח כבודלה כמו צלצולי הקופה הרושמת. מר צח כבודלה ממנה ללחוץ על המקש של מכשיר ההקלטה שלו. מאוחר יותר יעביר את הרטה בקצב איטי, וכך יוכל לספור כל יריה, ולדעת כמה הרי יויח מן הקרב הזה, למשל. צלצול הטלפון מרגיז אותו. הוא מרים את השמפורה ומתחיל לחייך. הזמנה נוספת ממשורר הביטחון. מר צח כבודלה עושה מהר את החשבון. הוא על ה"מילחמה הזאת לא יפסיד.

מילחמה לעניים

מנחם בגין, האיש שלא שמע מעודו ראה מעולם כיצד חוטף חייל כדור בבטן, האיש שלא ראה אף פעם חייל ששורה בטנק או מאבד ראש מפגיעה ישירה של פגז, החליט לעשות מילחמה. עשרות חיילים ישראלים כבר נהרגו ב"מילחמה הזאת. מאות כבר נפצעו, ועל מה שקרה בצד השני הרי לא מדברים בחברה טובה, כמו זו של מנחם בגין.

המילחמה הזאת עוררה אצלי כמה שאלות מוזרות מאוד, כמו: מי אחראי לדם הזה, בשביל מה עשו את המילחמה הזאת, מי מרוויח ממנה, ומי מפסיד.

שאלתי שאלות מוזרות, וזה לא מפ-

הגילי". בפקודת היום נאמר:
"חיילי צה"ל ביבשה באוויר
בים ובערף.
"לאחר תקופה ארוכה של מע" שי רצה, חבלה והפגזות ישובים אזרחיים פתח צה"ל בפעילות סרי" קה אחר מחבלים ובפסיחה ב"ר רום ללבנון. מטרת הפעולה היא חקת תותחי ומשגרי רקטות של המחבלים מישבינו האזרחיים.

"הארץ", 6.6.1982

תיע שקבלתי תשובות מוזרות. הכל מה עיתונים. אז בואו לשוט העיתונים.

בפקודת היום שלו לחיילי צה"ל, ש- התפרסמה בעיתונים ביום הראשון, ב" שיוף ביוני 1982, אמר הרמטכ"ל רב- אלוף רפאל איתן:

"לאחר תקופה ארוכה של מעשי רצה, חבלה והפגזות ישובים אזרחיים פתח צה"ל..."

אפשר לדעת מה הקישקוש הזה? איזו תקופה ארוכה? מה תקופה ארוכה? בפעם האחרונה ששיגרו איזו פצצת קט" יושה, זה היה ב-26 באפריל, כאשר מטוסי צה"ל תקפו בלבנון כדי להסיט קצת את תשומת-הלב של העם בציון מן הפינוי, "הטראומטי" של ימית. הפצצות ששוגרו אז לא נגעו בכלום, וכל הפצצות הפעם התחילו לרדת רק אחרי שצה"ל התחיל במילחמה הזאת.

ומי שלא מאמין שהמילחמה היתה מתוכננת כבר מזמן, בלי שום קשר ל"תקופה ארוכה", נא יעיין לו בדברי "מקורות" במשרד-האוצר, אשר אמרו שלא יהיה מס מילחמה מיוחדת, משום ש, חלק מההוצאות של המבצע מעוגן בתקציב. מה שאל יודע — את התקציב מכינים לפני אפריל, ועכשיו כבר יוני.

ראש-הממשלה שלנו, מנחם בגין, טוען

להגיב על מעשה זה. אש"ף הטיל 800 פגזים ביומיים. דמנו נשפך. אלפים יושב" במיקלטים וימם וליה. ובקץ קשה מאד לישבת במקלט. היית' שם שעות מספר. האם יכול עם ישראל לסביל תופעה כזאת ולהשלים עם תוקפנות כזאת?"
"אני רוצה להודיע באיוני כל העמים.

"ירדעות אחרונות", 8.6.1982

המילחמה הזאת נעשתה כדי שיהיה שלום לגילי. כדי שלא יפלו שם פצצות קטיושה, וילדים נשים וטף לא ייהרגו, ולא יצטרכו לישון במיקלטים. אבל מה לעשות, שכל הקטט של הפצצות, הנשים, הטף והמיקלטים התחיל רק אחרי שה"מילחמה התחילה? ומה לעשות שבמילחמה הזאת נהרגו ונפצעו יותר אנשים מאשר נהרגו ונפצעו בכל מלחמה קטיושה-

שות, שנורו על יישובי הצפון מאז ומ' עולם? מה לעשות?
 מתברר שמנחם בגין לא חוסך בכלל בדם יהודי. להיפך הוא מבזבז אותו. ואם מנחם בגין חושב שדמם של ילדים ונשים הוא אדום יותר ויקר יותר מדמם של חיילים, זה נובע מאיזו בעייה פסיו- כולוגית שיש לו. אולי זו תוצאה של העובדה שהוא בעצמו אף פעם לא היה

מנכ"ל האוצר — על הוצאות הפעולה בלבנון:
לא יהיה מס מלחמה
מקור באוצר: חלק מההוצאות — מעוגן בתקציב
 מאת יצחק דיזש
 הצורך ממיסוי מוגדל וישמר השכר הריי- אל. לא יתכן, אמר, שיפוצו פיצות ב" זמנושלח לא תטיל בשלב זה מסים

חייל קרבי, ומביאים אותו במסוק לבו- פור רק אחרי שניקו קצת את הדם וגירדו מהקירות את המעיים והמוח.

נדמה לי שבשלב הזה כבר אפשר לס- כם: את המילחמה הזאת לא עשו כדי לחסוך דם יהודי יקר, וגם לא כדי להביא שלום על הגליל. מנחם בגין יכול להבטיח שוב ש"לנצח נצחים" או "עד עולם" או "לדורי דורות" לא יפלו קטיושות בקריית-שמונה אבל מי שלא רוצה שלום אם אלה משגרים קטיושות, לא יכול להתלונן כשהם יורים אותו.

השפעה מרגיעה

שוב הוכח כי בשעת חרום אין נבול- כמעט למירת התושיה והאחדות הלאומית שמגלה העם בישראל. מפר לאוזן קוברת השמועה ש"צה"ל החל לזוז" ומרד נעל- מים הסכסוכים ונרחים קטיוזים קר יע" בר זקם. קר שאפשר יהיה לחזור ולשפש את החיים התקינים בהתלהבות ובתנופה...

"מעריב", 7.6.1982

וגם לא יכול להבטיח בשמם שהם לא ישגרו אותו שוב אל קריית-שמונה.

אז אם לא בשביל זה עשו את המיל- חמה, בשביל מה עשו אותה? אני לא יודע. אני לא בעסק הזה, ולני מסרו לי את הסיבות האמיתיות. אני יכול רק לחש, להעלות השערות — אבל אין לי חשק לזה. כל מה שאני יודע הוא מה שמספרים לי אנשים, שיצא להם לשוחח עם ראש-הממשלה בחודשים ה-

גיוס המילואים לא פגע בפעילות הסדירה בתעשייה
 בצה"ל יש נכונות לשחרר אנשי מפתח בתעשייה.

"הארץ", 7.6.1982

אחרונים. הם טוענים שהוא לא מתפקד יותר מחצי שעה ביום, וגם כשהוא עושה את זה, יש לו נטייה עזה להתייחס. ביטחה אל כוס תהיה שלו ומעלותיה. מה שנותר לי להגיד הוא: מזל מזל שרק חצי שעה.

ד"ך אגב: מי שרוצה לדעת על אלף סיבות טובות למה לא לפתוח במילחמה הזאת, צריך רק לקרוא את הצהרות מנהיגי המערך בשלושת החודשים האחרונים. האדונים שימעון פרס, יצחק רבין ומוטה גור — כולם מחמיים לביטחון לאומי — הסבירו בנימוקים משכנעים מאין כמותם מדוע תזיק המילחמה ה- זאת — בדיוק זאת — לישראל.

ומה עכשיו? תשאלו אותם. ממש

מזכיר את הסיפור על אוריה החיתי ודוד המלך, העניין הזה עם המערך. לפעמים נדמה לי שמנחם המלך שלח כמה מאות חיילים ששמש אוריה החיתי אל פני המילחמה כדי שיוכל לדפוק את המערך בירושלים. אבל במיקרה התנכ"י. בת-שבע לפחות היתה נקייה, אחרי ה- רחצה על הגג. לבינו, כנראה, עיניים סאניטריים לא חשובים כל-כך.

מנכ"ל האוצר — על הוצאות הפעולה בלבנון:
לא יהיה מס מלחמה
מקור באוצר: חלק מההוצאות — מעוגן בתקציב
 הצורך ממיסוי מוגדל וישמר השכר הריי- אל. לא יתכן, אמר, שיפוצו פיצות ב" זמנושלח לא תטיל בשלב זה מסים

"מעריב", 7.6.1982

נמשך עם העיתונים, ונשאל מי הרוויח מהמילחמה הזאת. ב"מעריב" מיום ה- שני, ה-7.6.1982 יש כותרת יפה למא- מר-המערכת. למילחמה, כך מתברר, יש "השפעה מרגיעה" על המשק. העיצור מים והשיבושים נדחים, "עד שאפשר יהיה לחזור ולשפש את החיים התקי- ניס בהתלהבות ובתנופה."
 אני מקווה שהקטע הזה מובן. חיילי המילואים שנלחמים בלבנון וחבריהם, לא שובתים עכשיו בגלל מצבנו הביט- חוני. מחר יהפכו החיילים הגיבורים הללו וחבריהם העובדים עכשיו כיפליים למחבלים, שישבשו את החיים, "בהת- להבות ובתנופה."

כן, באמת, כמה פניות לעובדים היו בזמן האחרון, שיפסיקו לשבות ולתבוע יותר שכר בגלל המצב המיוחד! כל שר וכל כונן שר, כל מנכ"ל וכל מנכ"ל פנו אל רגש האחריות הלאומי הזה. מה שמוזר בעיני הוא שאיש לא פנה, אל התעשיינים ואל הסוחרים בבקשה מנו- סמת להוריד קצת את המחירים בגלל חומרת-המצב. האם מישהו שמע שמר ישראל שחרב, למשל, זה מקורן לביי פטריוטיה, הוריד את תעריפי-הביטוח שלו בגלל פחות תעבורה ותאונות בערי הארץ ובכבישיה בעיקבות המיל- חמה?

ואיך יודעים שאלה בדיוק אותם אני שים, הפועלים והעובדים שהם גם חיילי המילואים? כי אלה שלא שובתים ולא עוסקים בעיצומים כבר לא נמצאים שם, כנראה, במילחמה. בצה"ל, כך מוסרים לנו, "יש נכונות לשחרר אנשי-מפתח ב- תעשייה!" שאלו מה זה אנשי-מפתח בתעשייה? שאלתם? יפה מאוד. תקבלו תשובה. אנשי-מפתח הם בעלי מיפעי ליט, מנהלים בכירים ובכירים פחות, אותו סוג של אנשים שלא מחכה להס- תדרות ולמדוד כדי לקבוע לעצמו מה יהיה שכרו. המילחמה בלבנון היא

גיוס המילואים לא פגע בפעילות הסדירה בתעשייה
 בצה"ל יש נכונות לשחרר אנשי מפתח בתעשייה.

"הארץ", 7.6.1982

חשובה, אבל לא חשובה מספיק בשביל שגם הם יהיו שם. מספיק שהעובדים יילחמו. מה שנקרא: מילחמה לעניים. זוהי מילחמה לגננים בקודה נוספת. ביום אחד, יום הרביעי בשבוע שעבר, כבר התפרסמו בעיתונים מודעות אבל. בעיתון "הארץ", למשל, התפרסמו 35 מודעות שהתייחסו לחללי מילחמת ה- לבנון. 18 מודעות מתוך אלה התייחסו לשישה חללים. 17 מודעות התייחסו ל- חלל אחד, בנו של מישהו חשוב. כל אלה שמקבלים אשראי וצריכים לתפוס יחסים פירסמו מודעות, ובהזדמנות זאת לא שכחו לעשות לעצמם פירסומת. והנה המפרסמים: מגדל חברה לביטוח, עמיר חברה להספקה, מפעלי נייר אמריק- איים-ישראלים ומפעלי עלית.